Peter Kalenský: AP vo fotografii

29.4.2026 - Peter Haľko | Prešovská univerzita v Prešove

Univerzitná knižnica Prešovskej univerzity v Prešove (UK PU) v rámci sprievodného programu 60. ročníka Akademického Prešova (AP) pripravila výstavu čiernobielych fotografií Petra Kalenského z rokov 1982 – 1991. Symbolicky je vystavených 60 fotografií, na ktorých sú zobrazené predovšetkým výjavy z divadelných predstavení AP.

Vernisáž výstavy sa uskutočnila v Centrálnej študovni UK PU v utorok 28. apríla 2026 za účasti nielen súčasných, ale aj bývalých študentov – AP-čkárov. Na úvod vernisáže bol premietnutý dokumentárny film: 60 rokov AP – príbeh, ktorý trvá, kde boli použité aj viaceré fotografie P. Kalenského. Film vytvorili študenti a učitelia Inštitútu slovakistiky a mediálnych štúdií Filozofickej fakulty PU – scenár a réžia: Ladislav Kušnír, dramaturgia: Lenka Regrutová a Miron Pukan. Film približuje 60 rokov AP od jeho začiatkov až po súčasnosť, pričom okrem ukážok videí a fotiek zaznievajú výpovede jeho priamych účastníkov. Zvlášť interesantné sú slová zakladateľa a nestora AP – spisovateľa, dramatika, literárneho a divadelného vedca Karola Horáka.

Riaditeľ UK PU Peter Haľko v úvodnom príhovore priblížil myšlienku a okolnosti vzniku výstavy: *„Obrátil sa na mňa Miron Pukan, jeden z organizátorov AP, že by potreboval staršie fotografie z AP. Oslovil som preto Petra Kalenského, o ktorom som vedel, že o. i. fotil aj AP. Peter sa „pohrabal“ vo svojom archíve a doniesol nám vyše 300 čiernobielych fotografií. Hneď mi napadlo, že by z toho mohla byt skvelá výstava k 60-tke AP. Táto myšlienka nadchla aj Miron Pukana, ktorý poveril svojho študenta (a môjho syna) Petra Haľka ml. jej technickou realizáciou.“*

Vystavené Kalenského fotografie sú plné emócií usporiadaných do neopakovateľných kompozícií. Na margo výstavy preto ešte riaditeľ knižnice dodal: *„Tieto fotografie nemajú byť historické záznamy o predstaveniach či súboroch a už vôbec nie o jednotlivých hercoch, aj keď tam viacerí určite spoznáte Petra Himiča, Petra Nagya alebo Borisa Farkaša či ďalších, my tu dnes vystavujeme emóciu a hlavne dušu AP-čka, ktorá priam srší z Kalenského fotografií.“*

Kurátorom výstavy je dlhoročný účastník Akademického Prešova prof. Peter Káša z Inštitútu stredoeurópskych štúdií Filozofickej fakulty PU. Zúčastneným ponúkol prepojenie Kalenského fotografií s historickým kontextom AP, no hlavne sa podelil o svoje zážitky: *„Akademický Prešov je jedinečným priestorom stretnutia mladých ľudí, v ktorom sa tvorí umenie a pestuje sloboda. A to práve tieto fotografie zobrazujú.“*

Peter Kalenský v príhovore ocenil spoluprácu s Univerzitnou knižnicou PU: *„Keď sme z iniciatívy Ľuda Petraška pred siedmimi rokmi pripravili v knižnici výstavu fotografií z Novembra 1989, priznal som sa, že k foteniu som sa dostal aj cez Akademický Prešov. Ja nie som profesionálny divadelný fotograf,“ hovorí o sebe autor, ktorý je vyštudovaným veterinárom. „Nemal som tie predstavenia napozerané, nevedel som, čo presne sa bude diať,“* opisuje Kalenský tvorbu fotografií z predstavení. *„Aj napriek tomu sa mi viackrát podarilo zachytiť živé momenty a zaujímavé kompozície,“* hovorí fotograf.

Na záver vernisáže zazneli archívne nahrávky študentskej kapely Záhorácк band, ktorá na Akademickom Prešove vystupovala v rokoch 1983 a 1984.

Výstava v Centrálnej študovni Univerzitnej knižnice Prešovskej univerzity v Prešove potrvá do 29. mája 2026.

Text: Ing. Peter Haľko

Foto: Peter Haľko ml.

https://www.unipo.sk/peter-kalensky-ap-vo-fotografii